

Cuprins

Capitolul I. Procedura prealabilă sesizării instanței	1
1. Plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată, formulată înainte de introducerea art. 278 ¹ C. proc. pen. prin Legea nr. 281/2003. Aplicabilitatea directă a art. 21 din Constituție	1
2. Plângere adresată direct instanței. Inadmisibilitate	3
3. Plângere adresată direct instanței. Lipsa plângerii adresate procurorului ierarhic superior. Hotărârea prin care se soluționează plângerea	5
4. Plângere adresată direct instanței. Trimiterea plângerii la parchet. Neagravarea situației petenților în propria cale de atac	7
5. Plângere adresată direct instanței. Introducerea alin. (13) al art. 278 ¹ C. proc. pen. Trimiterea la procurorul ierarhic superior	8
6. Adresă de comunicare a rezoluției de către procurorul ierarhic superior celui care a emis soluția de netrimitere în judecată. Nerespectarea exigențelor impuse de dispozițiile art. 278 C. proc. pen.	10
7. Plângere de tergiversare. Scoaterea cauzei de pe rol și trimiterea plângerii parchetului	13
8. Sesizarea instanței prin trimiterea plângerii de către procurorul ierarhic superior	14
9. Formularea mai multor plângeri pe cale ierarhică în cadrul Ministerului Public	15
10. Formularea plângerii în trepte, în cadrul Ministerului Public. Admisibilitate	17
11. Calificarea de către procuror a plângerii formulate în baza art. 278 C. proc. pen., ca plângere formulată în baza art. 278 ¹ C. proc. pen. și trimiterea acesteia instanței. Inadmisibilitate	20
12. Respectarea de către petent a exigențelor impuse de art. 278 C. proc. pen. Obligația instanței de a analiza temeinicia plângerii	22
13. Soluționarea plângerii de către procurorul ierarhic superior adjunct. Consecințe	24

14. Imposibilitate obiectivă de soluționare a plângerii de către procurorul general. Soluționarea plângerii de către procurorul general adjunct al parchetului _____ 27
15. Sancțiune cu caracter administrativ aplicată de prim-procurorul adjunct. Procurorul ierarhic superior competent să soluționeze plângerea _____ 30

Capitolul al II-lea. Obiectul controlului realizat de instanță în temeiul art. 278¹ C. proc. pen. _____ 33

16. Obiectul plângerii. Soluția de netrimiteră în judecată _____ 33
17. Lipsa unei soluții de netrimiteră în judecată. Inadmisibilitatea plângerii _____ 34
18. Plângere împotriva soluției de neîncepere a urmăririi penale, dispuse prin rechizitoriu. Inadmisibilitate _____ 35
19. Plângere împotriva procesului-verbal de începere a urmăririi penale. Inadmisibilitate _____ 37
20. Plângere împotriva soluției de infirmare a rezoluției de neîncepere a urmăririi penale. Inadmisibilitate _____ 40
21. Plângere împotriva rezoluției procurorului prin care s-a dispus completarea cercetărilor în cauză. Inadmisibilitate _____ 42
22. Plângere împotriva soluției pronunțate într-o anchetă administrativă. Inadmisibilitate _____ 43
23. Plângere împotriva unei comunicări a parchetului. Inadmisibilitate _____ 45
24. Plângere împotriva unui referat de repartizare a unei cauze între secții. Inadmisibilitate _____ 46
25. Plângere împotriva unui referat al parchetului. Inadmisibilitate _____ 48
26. Cerere de recuzare a procurorului în cursul urmăririi penale. Inadmisibilitatea plângerii adresate instanței _____ 49
27. Plângerea împotriva unui referat care are ca obiect modul de soluționare a corespondenței între parchet și petiționar. Inadmisibilitate _____ 50
28. Plângerea împotriva unui act de soluționare a unei petiții potrivit procedurii prevăzute în O.G. nr. 27/2002 privind reglementarea activității de rezolvare a petițiilor. Inadmisibilitate _____ 52
29. Plângere împotriva comunicării de transmitere a plângerii organului competent. Inadmisibilitate _____ 53
30. Plângere împotriva unei comunicări a Consiliului Superior al Magistraturii. Inadmisibilitate _____ 55

31. Plângere contra unei comunicări a parchetului, fără caracter procesual. Inadmisibilitate _____	56
32. Plângere împotriva dispoziției de disjungere a cauzei. Inadmisibilitate _____	57
33. Plângere împotriva ordonanței de declinare. Inadmisibilitate _____	59
34. Plângere adresată instanței împotriva tergiversării soluționării cauzei. Inadmisibilitate _____	60
35. Plângere adresată instanței împotriva tergiversării soluționării cauzei. Aplicarea directă a art. 13 din Convenția europeană a drepturilor omului _____	64
36. Schimbarea temeiului de drept al neînceperii urmăririi penale. Inadmisibilitate _____	69
37. Rezoluția de neîncepere a urmăririi penale ca urmare a lipsei autorizării organului competent. Schimbarea temeiului soluției de netrimiteră în judecată. Inadmisibilitate _____	71

Capitolul al III-lea. Judecata în primă instanță. Aspecte procedurale _____

73

§1. <i>Competența de soluționare a plângerii</i> _____	73
38. Stabilirea competenței materiale în judecarea plângerii _____	73
39. Instanța competentă să judece plângerea împotriva soluțiilor de netrimiteră în judecată _____	75
40. Determinarea competenței materiale a instanței _____	77
41. Modificarea competenței. Efecte _____	78
42. Distincția, sub aspectul competenței materiale, între apartenența sau nu a intimatului la structurile poliției judiciare _____	80
43. Competență materială în judecarea cauzelor privind pe polițiști. Concurs de legi _____	82
44. Competență după calitatea persoanei. Infracțiuni săvârșite de avocați din cadrul Baroului Constituțional _____	84
45. Infracțiuni la regimul drepturilor de proprietate intelectuală și industrială. Competență _____	86
46. Competența instanței în caz de indivizibilitate _____	89
47. Rechizitoriul prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a unui învinuit și trimiterea în judecată a unui inculpat. Strămutarea judecării cauzei privind pe inculpat. Efecte privind competența de soluționare a plângerii împotriva soluției de netrimiteră în judecată _____	92
48. Efectele strămutării plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată _____	94

49.	Plângere pe calea contenciosului administrativ împotriva soluției de netrimitere în judecată. Inadmisibilitate _____	97
50.	Plângere împotriva soluției de netrimitere în judecată, dispusă prin rechizitoriu. Competență materială _____	100
51.	Competență după calitatea persoanei. Modificare legislativă. Căi de atac. Instanța competentă _____	102
52.	Plângere adresată unei alte instanțe decât cea competentă după materie sau după calitatea persoanei _____	103
§2.	<i>Termenul de introducere a plângerii</i> _____	107
53.	Plângerea adresată instanței înainte de introducerea art. 278 ¹ C. proc. pen. prin Legea nr. 281/2003. Termen de declarare _____	107
54.	Termenul de introducere a plângerii _____	109
55.	Depășirea termenului de 20 de zile de la comunicarea rezoluției de neîncepere a urmăririi penale. Tardivitate _____	112
56.	Nerespectarea termenului prevăzut în art. 278 alin. (3) C. proc. pen. Inadmisibilitatea plângerii introduse la judecător _____	113
57.	Depășirea termenului de 20 de zile pentru formularea plângerii la procurorul ierarhic superior. Imposibilitatea analizării fondului cauzei _____	115
58.	Depășirea termenului de 20 de zile pentru formularea plângerii la procurorul ierarhic superior. Consecințe _____	117
59.	Analiza pe fond a plângerii tardiv introduse la prim-procuror. Consecințe _____	118
60.	Neindicarea de către procurorul ierarhic superior a termenului pentru introducerea plângerii la instanță. Consecințe _____	122
61.	Plângere respinsă ca tardivă de procurorul ierarhic superior. Obligația instanței de a examina fondul cauzei _____	123
62.	Termenul de introducere a plângerii la instanță. Data de la care curge _____	127
63.	Nerespectarea de către procurorul ierarhic superior a termenului de 20 de zile pentru soluționarea plângerii. Obligația petentului de a sesiza instanța în termen de 40 de zile de la data depunerii plângerii la procurorul ierarhic superior _____	129
64.	Respingerea plângerii, ca tardivă, în condițiile art. 278 ¹ alin. (2) C. proc. pen. Menținerea soluției atacate. Punerea în discuție a excepției tardivității _____	131
65.	Nerespectarea de către petent a termenului de 20 de zile de la expirarea termenului de 20 de zile în care procurorul ierarhic	

superior trebuia să soluționeze plângerea. Termen de recomandare _____	133
66. Termenul de introducere a plângerii. Modul de calcul _____	135
67. Motivele pentru care plângerea nu a fost soluționată de către procurorul ierarhic superior în termenul de 20 de zile prevăzut de lege. Consecințe _____	138
68. Repunere în termenul de introducere a plângerii. Inaplicabilitate _____	140
69. Înștiințarea petentului cu privire la modul de rezolvare a plângerii. Consecințe cu privire la data de la care curge termenul de sesizare a instanței _____	142
70. Sesizarea altui procuror ierarhic superior decât cel competent să soluționeze plângerea. Consecințe cu privire la calculul termenului de formulare a plângerii în fața judecătorului _____	144
71. Plângere adresată instanței. Articolul IX pct. 5 din Legea nr. 281/2003. Tardivitate _____	147
72. Plângerea împotriva soluțiilor de netrimiteră în judecată pronunțate înaintea intrării în vigoare a Legii nr. 281/2003. Data de la care curge termenul de introducere a plângerii _____	148
73. Prescripția răspunderii penale. Articolul IX pct. 5 din Legea nr. 281/2003 _____	150
§3. <i>Persoanele care pot formula plângere</i> _____	151
74. Persoanele care pot formula plângere _____	151
75. Persoană vătămată. Persoană ale cărei interese legitime sunt vătamate prin soluția de netrimiteră în judecată. Înțeles _____	154
76. Plângere formulată de o organizație neguvernamentală, conform O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Condiții _____	156
77. Agenția Națională de Integritate. Calitate procesuală _____	160
78. Persoane ale căror interese legitime sunt vătamate. Fundație _____	165
79. Persoană ale cărei interese legitime au fost vătamate. Proprietarul bunului avariat _____	168
80. Formularea plângerii prin mandatar. Condiții _____	170
§4. <i>Aspecte privind citarea și participarea părților și a procurorului la judecata plângerii</i> _____	172
81. Citarea petentului deținut la judecarea plângerii. Nulitate absolută. Asistență juridică _____	172
82. Participarea procurorului la judecarea plângerii. Lipsa concluziilor pe fondul cauzei. Nulitate _____	175

83. Participarea procurorului la judecarea cauzei. Inexistența vreunui motiv de incompatibilitate _____	176
84. Obligativitatea citării persoanelor față de care s-a dispus soluția de netrimitere în judecată _____	177
85. Obligativitatea citării intimatului. Obligativitatea atașării dosarului de urmărire penală _____	179
86. Neprezentarea în fața instanței a intimaților. Legala citare a acestora. Îndeplinirea cerințelor legale _____	180
87. Extinderea de către instanță a plângerii contra unor persoane care nu au format obiectul urmăririi. Inadmisibilitate _____	181
§5. <i>Regimul probelor</i> _____	182
88. Proba cu martori. Inadmisibilitate _____	182
§6. <i>Incidente în judecata plângerii</i> _____	183
89. Admiterea plângerii și reținerea cauzei spre judecare. Incompatibilitatea judecătorului care a pronunțat încheierea. Consecințe _____	183
90. Plângere admisă în baza art. 278 ¹ alin. (8) lit. c) C. proc. pen. Excepție de neconstituționalitate invocată în recurs. Legătura cu soluționarea cauzei _____	188
91. Omisiunea instanței de a menționa în minută numele unuia dintre petenți. Modificarea actului procedural _____	191
§7. <i>Acte procesuale de dispoziție</i> _____	192
92. Renunțare la judecarea plângerii împotriva soluției de netrimitere în judecată. Obligația instanței de a lua act de renunțare _____	192
93. Aprecierea greșită a manifestării de voință a petentului în sensul retragerii plângerii. Casarea cauzei cu trimitere spre rejudecare _____	195
94. Retragerea plângerii. Cheltuieli judiciare. Lipsa cererii părții intimată _____	196
95. Solicitarea pentru prima dată în recurs a cheltuielilor judiciare efectuate în primă instanță _____	197
Capitolul al IV-lea. Soluțiile pronunțate în primă instanță _____	199
96. Admiterea plângerii și trimiterea cauzei la parchet. Obligațiile organului de urmărire penală _____	199
97. Admiterea plângerii, desființarea rezoluției și trimiterea cauzei la procuror în vederea începerii urmăririi penale _____	203
98. Admiterea plângerii. Fapte și împrejurări ce urmează a fi constatate _____	205
99. Trimiterea cauzei la procuror în vederea redeschiderii urmăririi penale. Cuprinsul dispozitivului _____	206

100. Admiterea plângerii, desființarea rezoluției și trimiterea cauzei procurorului în vederea redeschiderii cercetărilor penale _____	212
101. Admiterea plângerii, desființarea rezoluției de neîncepere a urmăririi penale și trimiterea cauzei procurorului în vederea refacerii cercetărilor _____	215
102. Desființarea rezoluției și trimiterea cauzei la procuror pentru completarea actelor premergătoare. Indicarea în considerente a faptelor și împrejurărilor ce urmează a fi constatate și prin care mijloace de probă. Situațiile în care se poate dispune soluția prevăzută de art. 278 ¹ alin. (8) lit. c) C. proc. pen. _____	218
103. Alegații privind rele tratamente. Desfășurarea unei anchete efective. Nelegalitatea soluției de trimitere a cauzei la procuror pentru suplimentarea actelor premergătoare _____	223
104. Nepronunțarea procurorului asupra unei fapte pentru care s-a formulat plângere. Admiterea plângerii și trimiterea cauzei la parchet _____	231
105. Neindicarea persoanelor față de care s-a dispus soluția de netrimitere în judecată. Admiterea plângerii și trimiterea cauzei la parchet _____	232
106. Plângere respinsă în mod greșit ca tardivă de procurorul ierarhic superior. Obligația instanței de a soluționa plângerea pe fond _____	234
107. Plângere împotriva ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ. Admiterea plângerii. Achitare _____	237
108. Plângere formulată de învinuit împotriva dispoziției de scoatere de sub urmărire penală cuprinsă în rechizitoriu. Soluții _____	239
109. Admiterea plângerii, desființarea soluției atacate și trimiterea cauzei la parchet în vedere începerii urmăririi penale. Efectele strămutării _____	243
110. Trimiterea cauzei la procuror în vederea începerii urmăririi penale. Obligația procurorului sub aspectul faptelor și împrejurărilor ce urmează a fi constatate și al mijloacelor de probă indicate _____	247
111. Trimiterea cauzei la parchet în vederea începerii urmăririi penale. Obligațiile procurorului _____	250
112. Desființarea rezoluției și reținerea cauzei spre judecare de prima instanță. Recurs. Casarea cauzei cu trimitere. Obligațiile instanței care rejudecă cauza _____	252

113. Admiterea plângerii și reținerea cauzei spre judecare. Procedura aplicabilă _____	254
114. Soluționarea definitivă a plângerii. Autoritate de lucru judecat _____	256
115. Greșita încetare a procesului penal pentru existența autorității de lucru judecat. Principiul <i>non reformatio in peius</i> _____	257
116. Greșita reținere a incidenței dispozițiilor legale referitoare la autoritatea de lucru judecat în ceea ce privește actele emise de procuror _____	258

Capitolul al V-lea. Căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță _____ 263

117. Revizuirea hotărârii pronunțate în temeiul art. 278 ¹ C. proc. pen. Inadmisibilitate _____	263
118. Excepție de neconstituționalitate invocată într-o cerere inadmisibilă. Inadmisibilitate _____	264
119. Cerere de revizuire adresată direct instanței. Trimiterea cererii la procuror _____	267

Capitolul al VI-lea. Contestarea măsurilor asigurătorii. Restituirea lucrurilor _____ 271

120. Contestarea măsurilor asigurătorii. Calificarea de către instanță a cererii _____	271
121. Contestarea măsurilor asigurătorii. Competență _____	274
122. Contestarea măsurilor asigurătorii. Inadmisibilitatea formulării cererii pe cale separată _____	276
123. Contestarea măsurilor asigurătorii. Bunuri ce nu constituie mijloc de probă _____	278
124. Plângere în fața judecătorului împotriva ordonanței prin care s-a dispus, în cursul urmăririi penale, instituirea sechestrului asigurător. Inadmisibilitate _____	280
125. Contestarea în fața instanței a măsurilor asigurătorii luate în cursul urmăririi penale. Trimiterea plângerii la organul judiciar competent _____	284
126. Plângere adresată instanței împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror, în cursul urmăririi penale. Inadmisibilitate _____	286
127. Plângere împotriva măsurii asigurătorii. Competența de soluționare a plângerii în cursul judecății _____	290
128. Restituirea lucrurilor. Competență _____	291
129. Restituirea lucrurilor ridicate, după soluționarea definitivă a procesului penal. Acțiune civilă _____	294

Capitolul al VII-lea. Recursuri în interesul legii	296
130. Plângere adresată direct instanței. Inadmisibilitate	296
131. Admiterea plângerii și reținerea cauzei spre soluționare. Incompatibilitatea judecătorului	298
132. Respingerea plângerii. Obligarea petentului la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat	300
133. Hotărâre definitivă pronunțată în temeiul art. 278 ¹ alin. (8) lit. a) C. proc. pen. Inadmisibilitatea revizuirii	302
134. Plângere împotriva soluției de neîncepere a urmăririi penale sau clasare	304
135. Plângerea împotriva altor acte sau măsuri decât soluțiile de netrimitere în judecată. Inadmisibilitate	307
136. Plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată. Asistență juridică	309
137. Contestarea măsurilor asigurătorii. Competență	311
138. Admiterea plângerii întemeiate pe dispozițiile art. 278 ¹ alin. (8) lit. b) C. proc. pen.	313
139. Obligația instanței de a lua act de retragerea plângerii. Hotărâre nesupusă niciunei căi de atac	315
140. Admiterea plângerii. Schimbarea temeiului de drept al soluției	317
141. Organul judiciar competent să soluționeze plângerea împotriva soluției prim-procurorului prin care s-a înfirmat soluția procurorului de netrimitere în judecată	321
142. Incidența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 49 alin. (4) C. proc. pen. în ipoteza trimiterii cauzei la procuror în vederea redeschiderii urmăririi penale	323
143. Termenele prevăzute de art. 278 alin. (3) și art. 278 ¹ alin. (2) C. proc. pen. Termene de decădere	326
144. Soluțiile de netrimitere în judecată dispuse prin rechizitoriu. Atacarea obligatorie a soluției la procurorul ierarhic superior	328
Capitolul al VIII-lea. Jurisprudența Curții Constituționale	332
145. Plângerea împotriva actelor procurorului. Aplicabilitatea directă a art. 21 din Constituție	332
146. Admiterea plângerii și reținerea cauzei spre judecare. Inexistența vreunei incompatibilități a judecătorului	333
147. Admiterea plângerii și reținerea cauzei spre judecare. Inadmisibilitatea atacării încheierii printr-un recurs separat	338

148. Posibilitatea atacării pe calea procedurii prevăzute de art. 278¹ C. proc. pen. și a altor acte ale procurorului decât soluția de netrimitere în judecată _____ 339
149. Participarea procurorului la judecarea plângerii. Inexistența vreunui motiv de incompatibilitate _____ 342
150. Examinarea plângerii numai pe baza lucrărilor și a materialului dosarului cauzei și pe baza eventualelor înscrisuri noi prezentate _____ 343

Capitolul al IX-lea. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului _____ 346

151. Calea de atac împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată, direct, în temeiul art. 21 din Constituție. Ineficacitate _____ 346
152. Proba cu martori în cadrul procedurii prevăzute de art. 278¹ C. proc. pen. _____ 347
153. Epuizarea căilor de atac interne. Condiții de apreciere ____ 357

Index alfabetic _____ 367